

χου μέχρι τοῦ ἑργάτου. Εἰς τὸ Χικάγον μόνον οἱ ἔργοι δὲν εἶναι σεβαστοί.

Οἱ ἀριθμός, εἰς τὸν διποῖον συνοψίζεται ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ Χικάγου, εἶναι μυθώδης. Κατὰ τῷ 1887 ἀνῆλθεν εἰς 5,675,000,000. Αἱ ἔταιρικαι καταθέσεις ἀνῆλθον εἰς 15 χιλιεκατομύρια, 240 ἑκατομμύρια φράγκων. Ἐσφαγησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος 2,382,000 σφάγια καὶ εἰσήχθησαν 180 ἑκατομμύρια ἑκατολίτρων σίτου. Τὸ Χικάγον εἶναι ἵσως ἡ μᾶλλον ἀνθηρὰ πόλις τῆς ὑφηλίου.

Εἴκοσι σιδηροδραμικαὶ γραμμαὶ — ἔξαιρέσει τῶν γραμμῶν τῶν περιγράφων — ἔχουν σταθμοὺς ἐν Χικάγῳ. Εἰσερχόμενος κανεὶς εἰς τραίνον ἐν αὐτῇ, εἰμπορεῖ νὰ διατρέξῃ 40,000 χιλιόμετρα περίου καθ' ὅλην τὴν Ἀμερικήν.

Δὲν εἰμπορεῖ νομίζω νὰ σχηματίσῃ τις ἐν Εὐρώπῃ ἰδέαν περὶ τῆς πυρετώδους δραστηρίας, ἥτις ἐπικρατεῖ ἐν Χικάγῳ.

— Γρήγορα θὰ ἐφεύρετε, ἔλεγα μίαν ἡμέραν εἰς ἓν κατοικον τοῦ Χικάγου, μηχανήν, εἰς τὴν διποίαν ἀπὸ τὸ ἓν ἄκρον θὰ βαζὴ κανεὶς ἐν ζωντανὸν κουνέλι καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο θὰ βγάνη ψηλὸν καπέλο.

— Τὴν ἐφεύραμεν . . . σχεδὸν, μοῦ ἀπήντησεν.

Καὶ τὴν ἐπομένην μ' ἐπῆγε νὰ ἴδω τὸ περίφημον ἐργοστασιον χοιρίνου κρέατος τῶν κ. κ. "Λρυορ καὶ Σας.

Φαντασθῆτε σειρὰν μεγάλων αἰθουσῶν. Εἰς τὴν πρώτην σφαζονται 5000 χοῖροι καθ' ἑκατηνήν εἰς τὴν ἄλλην τοὺς μαδοῦν, ἀμα ὡς ἔξαχθοῦν ἀπὸ λέπτης ζέοντος ὑδατος· εἰς τὴν τρίτην τοὺς ἀποκεφαλίζουν· εἰς ἄλλην συνάζουν τὸ αἷμα των· εἰς ἄλλην μαζεύουν τὰ ἔντερα καὶ οὕτω καθεξῆς. Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ καταστήματος παρασκευάζουν τοὺς χοίρους ὑπὸ μορφὴν χοιρομηρίου, σαλαμίου, γελατίνης. Αἱ μεταμορφώσεις δ' αὐται γίνονται μὲ ταχυδακτυλουργικὴν ταχύτητα.

Καὶ τι δὲν θὰ ἐφεύρουν εἰς τὸ Χικάγον; Κατὰ τὴν διαμονήν μου ἐσκέπτοντο νὰ χρησιμοποιήσουν ὡς κινητήριον δύναμιν διὰ τὰς ῥαπτομηχανὰς τὴν ὁμιλίαν . . . τῶν γυναικῶν. Καὶ πράγματι ἀν τεθῆ εἰς συγκοινωνίαν ἡ σιαγών μετὰ τοῦ τροχοῦ τῆς μηχανῆς, τί πρακτικώτερον!

(Κατὰ τὸν Max O' Rell).

Δ. Γ. Κ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Τὰ μαστοφόρα παρέχουσιν εἰς συντήρησιν τοῦ ἀνθρώπου πλήν τῆς σαρκὸς των καὶ ὑγρὸν πολύτιμον, τὸ γάλα.

Ἐρρέθη πλειστάκις, ὅτι τὸ γάλα εἶναι ὁ τύπος τελείας τροφῆς καὶ ὅτι ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὰ νεογνά τῶν μαστοφόρων ἀτινα τρέφονται καὶ ἀναπτύσσονται διὰ τοῦ γάλακτος καὶ μόνου. Δευτέρα τούτου ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι τὸ γάλα ἐνέχει ἀκριβῶς καὶ ἐν τῇ πρεπόση ἀναλογίᾳ τὸ ὄδωρο, τὰς λευκωματοειδεῖς οὐσίας, τοὺς ὑδατάνθρακας, τὸ λίπος καὶ τὰ ἀλατα, ὃν ἔχει ἀνάγκην ὁ ὄργανος μερὸς εἰς ἀνάπτυξιν καὶ συντήρησιν.

Τῷ δόντι, πᾶσαι ἔκειναι αἱ οὐσίαι, ἀπλαῖ ἡ σύνθετοι, αἱ χρήσιμοι εἰς παρασκευὴν τῶν διτῶν, εἰς πλάσιν τῶν μυῶν, τοῦ αἵματος καὶ τῶν ἄλλων χυμῶν, εὐρίσκονται ἐν τῷ γάλακτι ἐν τόσῳ τελείᾳ ἀναλογίᾳ ὁσφ ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ τροφῇ. Ὁπερ δικαιοῖ πληρέστατα τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῷ προσωνυμίαν ὅτι εἶναι τύπος τελείας τροφῆς. Τὸ γάλα εἶναι βεβαίως ἐπιτήδειον εἰς τὴν ἐπὶ μαχρὸν χρόνον διατήρησιν τῆς ζωῆς ἀτέρους ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διὰ γάλακτος διαιταν ὑποθληθέντος, ἐν τούτοις δὲν ἐγένετο ὅπως χρησιμήσῃ εἰς ἀποκλειστικὴν διαιταν τοῦ ἀνθρώπου, συτινος ὁ στόμαχος καὶ ἄλλα συνείθισε νὰ πέπτῃ σιτία. Η ἐλαχίστη δρᾶσις, εἴτε ἐγκεφαλική, εἴτε πρὸ πάντων φυσική, εἶναι ἀπολύτως ἀσύμβατος μὲ τὴν διὰ γάλακτος ἀποκλειστικὴν διαιταν. Τὸ γάλα εἶναι ἔξαιρετος τροφὴ πρὸ πάντων διὰ τοὺς ἀσθενικούς, διότι τὰ ὄργανα αὐτῶν ἔγειναι τῆς νόσου καὶ τῆς διαιτητικῆς ὄμοιάζουσι τοῖς τῶν νεογνῶν, ὃν τὸ γάλα

πρέπει νὰ εἶναι ἡ μόνη τροφὴ. Εἶναι ἔξαιρετον ἐνὶ λόγῳ διὰ τοὺς γέροντας, τοὺς ἀναρρωγόντας καὶ πάντας ἐκείνους τέλος, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ λάβωσιν ἄλλην τροφήν, ὃν τὰ πεπτικὰ ὄργανα εἶναι ἔξησθηνμένα ἡ κεκοπιασότα καὶ ἔχουσι τὴν γάνωσιν ἐπίπονον.

Μεθ' ὅλας τὰς ἐπιτευχθείσας μεγάλας προόδους ἐν τῇ ἐπιστήμῃ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, αἱ μέθοδοι τῆς ιειλογικῆς ἐρεύνης δὲν παρέσχουν ἡμῖν μέχρι τοῦτο τοῦτης ἐπαρκὴ ἐξήγησιν, διατὶ τὸ γάλα εἶδους τινὸς ζῷου εἶναι ὁ τελειότερος τύπος τροφῆς διὰ τὰ νεογνά τους εἶδους του.

Οἱ κημικοὶ ἐπέστησαν μέχρι σήμερον τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἔρευναν κυρίων τοῦ βρείου γάλακτος, ὅπερ θεωρήσαντες ὡς πρότυπον ἴσχυρίσθησαν ὅτι τὸ γάλα ἄλλους εἶδους ζῷων δὲν διαφέρει ἐκείνου εἰμὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἡττον. Ἔζητουν ἀναμφισβλώσιμος διαφορικούς. "Ολα τα εἰδή του γάλακτος, ἔλεγον, διακρίνονται μεταξύ των διὰ τῆς διαμῆτρος καὶ τῆς γεύσεως, τῶν παρουσιαζομένων διαφορῶν ὡς πρὸς τὴν σύστασιν καὶ τὸ χρώμα σύστων ἡττον γαρακτηριστικῶν. Ἐθεβαίσουν κατὰ ἀκολουθίαν ὅτι τὰ στοιχεῖα τοῦ γάλακτος εἶναι ἀμετάβολα ἐν τῇ φύσει των, ἀλλ' ἡ σχετικὴ αὐτῶν ἀναλογία ποιεῖται δι' ἔκαστον εἶδος ζῷου καὶ μάλιστα δι' ἔκαστον ἀτομον καὶ ὅτι ἡ ποικιλία αὐτῆς ἐξήρτηται ἐκ πληθύος περιστάσεων δυναμένων νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τὴν φυσικὴν καὶ θητικὴν τοῦ ζῷου κατάστασιν. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι εὐνοϊκὴ τις περίστασις δρῶσα ἡδύνατο νὰ καταστήσῃ τὸ βρείον γάλα προσέμεσιν τῷ τῆς ὄντος

ἡ τῷ τῆς γυναικός. "Οτι δηλ. τοῦ βρείου γάλακτος ἐνέχοντος τυρίνην, τὸ γυναικεῖον γάλα εἶναι φυσικῶς ὅμοιον ἐκείνῳ, ἐνέχον ἐπίσης τυρίνην, καὶ δὲν διαφέρει τοῦ πρώτου εἰμή κατὰ τὴν σχετικὴν ἀναλογίαν τῶν συνιστώντων αὐτὸς στοιχείων. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἔτι καὶ νῦν γνώμην τὸ γάλα εἶναι διάλυσις αλατων, γαλακτικοῦ σακχάρου καὶ τυρίνης, ἐν ἡ αἰώροις ταῖς σφαιρίδιαις τοῦ βούτρου. Εἶνε ἀληθὴς γαλάκτωμα. Συλλήβδην, εἶναι μίγμα φυσικογηματικόν. Τοῦ Due laux μάλιστα παραδεχθέντος ἡ εὑρόντος ὅτι τὸ γάλα μίαν καὶ μόνην περιέχει λευκωματοειδῆ οὐσίαν, τὴν τυρίνην, ὁ Α. Béchamp συνέταξε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῶν συγγραφέων πίνακα δηλωτικὸν τῆς μέσης συνθέσεως τῶν τεσσάρων εἰδῶν τοῦ γάλακτος περὶ ὃν ἐνταῦθα ὁ λόγος:

Γάλα			
Αγελάδος	Αἴγος	Οίου	Γυναικός
Βούτυρον.	43,0	43,6	12,6
Τυρίνη(α)	54,0	46,6	20,2
Σάκχαρον			35,1
γάλακτος.	40,4	40,0	52,0
"Αλατα..	5,5	6,2	5,0
"Υδρορ..	857,1	863,6	1,9
	1000,0	1000,0	886,8
		1000,0	1000,0

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα μέχρι πρὸ μικροῦ. Επιστεύετο δηλαδὴ κοινῶς ὅτι τὸ γάλα εἶδους τίνος ζῷου εἶναι σχεδὸν ὅμοιον κατὰ χημικήν σύνθεσιν τῷ γάλακτι ἄλλου εἶδους ζῷου καὶ ὅτι δὲν ἱαφέρει ἐκεῖνον εἰμή κατὰ τὴν σχετικὴν ἀναλογίαν τῶν συστατικῶν στοιχείων. Οἱ χημικοὶ ἐπλανῶντο πλάγην δεινήν. Πρὸ μακροῦ χρόνου ἡ κλινικὴ παρατήρησις διεμφρύθη κατὰ τῆς ὑποτιθεμένης ταύτητος τῆς συνθέσεως τοῦ βρείου, ὄντος καὶ γυναικείου γάλακτος, ὁ δὲ Α. Béchamp ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 22 Μαΐου 1883 εἶχεν ἀνακοινώσει τῇ ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίᾳ τῆς Ιατρικῆς, ὅτι τὸ γυναικεῖον γάλα δὲν περιέχει οἵας καὶ τὸ βρείον λευκωματοειδεῖς οὐσίας, ἐν δευτέρᾳ δ' ἀνακοινώσει ἀπέδειξε σὺν ἄλλοις ὅτι τὰ σφαιρίδια τοῦ γάλακτος εἶναι ἀληθὴ κυστίδια λιπώδη ἐγκλεισόντα τὸ βούτυρον ἐν τινὶ οὐσίᾳ μὴ συνεστηκούσῃ τυρίνης. Ή τελευταία ὅμως ὑπὸ τοῦ Béchamp γενομένη ἀνακοίνωσις ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 5 Αὐγούστου ἐγενέτωτο ἔτους εἰς τὴν αὐτὴν Ἀκαδημίαν «περὶ τῆς ιστολογίας τῆς γάλακτος καὶ τῆς χημικῆς συνθέσεως τοῦ βρείου, αἴγειον, ὄντος καὶ γυναικείου γάλακτος καὶ τῶν ἔξ αυτῶν ἀπορρεόντων πρακτικῶν πορίσματων διὰ τὴν φυσιολογίαν καὶ τὴν ὑγιεινὴν» ἀνέτρεψεν ἀρδην τὰς γενικῶς μέχρι σήμερον παραδεξμένας ιδέας περὶ τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς χημικῆς συνθέσεως τοῦ γάλακτος. Ο Béchamp ἀπέδειξε πειραματικῶς ὅτι τὸ γάλα δὲν εἶναι γαλάκτωμα, μίγμα καθαρῶς φυσικογημικόν, ἄλλα κυμόδια ἐνέχων ἀνατομικὰ στοιχεῖα τοῦ εἴδος ἐκκρίνεται ἀδένος, στοιχεῖα μόνον ἐν καταστάσει λογίεις παράγει τὴν ἐκκρίσιν ταύτην. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἶναι δύο εἰδῶν: τὰ σφαιρίδια τοῦ γάλακτος (globules laiteux) καὶ τὰ μικρόζυμα τοῦ γάλακτος (microzymas laiteux).

(α) Μετὰ τῆς τυρίνης λογίζονται αἱ καλούμεναι ἐκχυλισματικαὶ οὐσίαι.

Τὰ πρῶτα δὲν εἶναι σφαιρίδια βουτύρου ἀλλεν περιβλήματος, ἀλλ' ἀληθῆ κυστίδια. Ὡν ἡ μὲν μεμβράνα εἶναι ἐξ εἰδικῆς λευκωματοειδοῦς οὐσίας, τὸ δὲ περιεχόμενον ἐν λιπαρῶν καὶ ἄλλων οὐσίων. Ο B. ἀπέδειξε τῇ Ἀκαδημίᾳ διὰ πειραμάτων ἐξαιρέτως ἀποδεικτικῶν, ὅτι τὰ κυστίδια ταῦτα δὲν ἔχουσι τὰς αὐτὰς φυσικὰς ιδιότητας εἰς τὰ τέσσαρα εἰδῆ τοῦ γάλακτος, περὶ ὧν ἐνταῦθα ὁ λόγος, καὶ ὅτι διὰ τῶν ιδιοτήτων τούτων εἶναι εὐχερῆς ἡ ἐξ ἀπλῆς ὅψεως διάκρισις τοῦ γυναικείου ἀπὸ τοῦ ὄντος, βρείου καὶ αἴγειου γάλακτος.

Τὰ δὲ μικρόζυμα μορφολογικῶς τὰ αὐτὰ εἰς τὰ τέσσαρα εἰδῆ τοῦ γάλακτος ὡς καὶ τὰ σφαιρίδια, εἶναι οἱ ἀψευδεῖς μάρτυρες τῆς συντελουμένης κυτταρικῆς καταστροφῆς κατὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ γάλακτος καὶ ἡ αιτία τῆς αὐτομάτου δξινίσεως τῶν τεσσάρων εἰδῶν τοῦ γάλακτος.

Ἐκ τῆς μακρᾶς τοῦ B. εἰς την Ἀκαδημίαν ἀνακοινώσεως δι' ἡς ὁ σοφὸς ἀνήρ διὰ τοῦ πειράματος καὶ διὰ λογικῆς συζητήσεως ἐπὶ ἀνατομικῶν καὶ φυσιολογικῶν δεδομένων στηρίζεται, κατώρθωσε νὰ ἀνατρέψῃ τέλεον τὰς μέχρι τοῦ νῦν κοινῶς διαδεδομένας καὶ παραδεξμένας περὶ τε τῆς ἀνατομικῆς κατασκευῆς καὶ τῆς χημικῆς συνθέσεως εἰδῶν τινῶν τοῦ γάλακτος ιδέας, πωλὰ ἐξάγονται πρακτικὰ συμπεράσματα ὡν τὰ κυριώτερα εἶναι τὰ ἔξης.

1.) "Οτι τὸ γυναικεῖον, βρείον, αἴγειον καὶ ὄντος γάλα δὲν εἶναι γαλάκτωμα.

2.) "Οτι τὰ σφαιρίδια τῶν προσμημονευθέντων εἰδῶν τοῦ γάλακτος εἶναι κυστίδια, ὡν τὸ μεμβρανῶδες περιβλήματα δὲν εἶναι κατεσκευασμένον ἐν τυρίνης. Τὰ σφαιρίδια τοῦ γυναικείου γάλακτος ἔχουσι τὸ περιβλήματα λεπτότερον καὶ πλέον ἐκτατὸν διὸ καὶ ἐξογκοῦνται ὑπερμέτρως προστιθεμένου αἰθέρος εἰς τὸ γάλα, ἐνῷ τα σφαιρίδια τοῦ ὄντος γάλακτος εἶναι τὰ ήττον διὰ τοῦ αἰθέρος ἐξογκούμενα

3.) "Οτι τὰ σφαιρίδια τοῦ γυναικείου καὶ βρείου γάλακτος ἐνέχουσι πλήγη τοῦ βουτύρου λευκωματοειδῆ τινα διαλυτὴν οὐσίαν.

4.) "Οτι τὸ γαλάκτωμα σάκχαρον κοινὸν συστατικὸν εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ γάλακτος εἰδῆ, παρουσιάζει ίδιον τι ἐν τῷ γυναικείῳ γάλακτι.

5.) "Οτι τὸ γυναικεῖον καὶ ὄντος γάλα δὲν περιέχουσι παντάπατι τυρίνην, ἐνῷ τὸ βρείον καὶ αἴγειον περιέχουσι τιαστήν εἰς ποσόν.

6.) "Οτι ἡ ἐν τῷ γυναικείῳ καὶ ὄντῳ γάλακτοι ὑπάρχουσα γαλάκτολευκωματίνη καὶ τὸ γαλάκτοζύμωμα (galactozymase) εἶναι διαφορα τῶν περιεχομένων ἐν τῷ βρείῳ καὶ αἴγειῳ γάλακτι.

7.) "Οτι τὸ βρείον καὶ αἴγειον γάλα ἐνέχουσιν εἰς μικρὸν ποσὸν δύο λευκωματοειδεῖς οὐσίας, τὴν γαλάκτολευκωματίνη (lactalbumine) καὶ τὸ γαλάκτοζύμωμα (galactozymase), λίαν διαφερούσας ἀλλήλων καὶ ἐξίσου ώρισμένας.

8.) "Οτι τὸ γυναικεῖον γάλα περιέχει γαλάκτολευκωματίνην καὶ γαλάκτοζύμωμα ιδιαίτερα καὶ ἐν οὐδενὶ τῶν ἄλλων τριῶν εἰδῶν τοῦ γάλακτος ἀπαγτῶντα.

9.) "Οτι τὸ γαλάκτοζύμωμα τοῦ γυναικείου γάλακτος ρέυστοποιεῖ ταχέως τὴν ἀμυλόκαλλαν καὶ μετατρέπει ἐπίσης ταχέως εἰς σάκχαρον τὸ ἄμυλον,

ἐνῷ τὸ εἰς τὰ τρία ἄλλα εἴδη τοῦ γάλακτος ὑπάρχον γάλακτοζύμωμα ρέυστοποιεῖ βραδέως τὴν ἀμυλόκολλαν χωρὶς νὰ μετατρέπῃ εἰς σάκχαρον τὸ ἄμυλον.

10.) "Οτι τὸ γυναικεῖον καὶ ὄνειον γάλα ὅξινίζουσιν αὐτομάτως χωρὶς νὰ πήξωσιν, ἐνῷ τὸ βρεισιν καὶ αἴγειον γάλα πάγγυνυται μετὰ τὴν αὐτόματον ὅξινισιν. Αἵτια τῆς ὅξινισεως εἶνε τὰ ἐν ἔκαστῳ εἴδῃ τοῦ γάλακτος ἀπαντῶντα ἵδια μικρόζυμα.

11.) "Οτι ὁ βρασμὸς ἄλλοιοι τὴν γαλακτολευκωματίνην καὶ καταστρέφει τὰς ἴδιότητας τοῦ γαλακτοζύμωματος ἐν τῷ γυναικείῳ ώς καὶ εἰς τὰ ἄλλα τρία εἴδη τοῦ γάλακτος.

12.) "Οτι ἡ ἐπί δύο ἥ τρια λεπτὰ τῆς ὥρας ζέσις δὲν παρακαλεῖ τὴν πήξιν τοῦ βρεισοῦ γάλακτος, ὅπερ πήγνυται χωρὶς νὰ ὅξινιση. Τοῦτο ἀυτὸς συμβαίνει καὶ εἰς τὰ αἴγειον γάλα, ἀλλὰ μετὰ ζέσιν πλέον παρατεταμένην. Η ζέσις παρακαλεῖ τὴν ὅξινισιν καὶ τὴν πήξιν τοῦ γυναικείου καὶ ὀνείου γαλακτος, ἀλλ’ οὐχὶ καὶ τὴν ἀλλοιώσιν αὐτῶν. Η ζέσις λοιπόν, ἀναλόγως τῆς διαρκείας αὐτῆς καὶ τῶν περιστάσεων, προποιεῖ τὰς ἴδιότητας τῶν μικροζύμων χωρὶς ἀποκτείνην αὐτά.

13.) "Οτι ἡ ζέσις δὲν αἴρει πάντοτε τὸ βλαβερὸν τῆς ἐνεργείας γάλακτος ζώου πάσχοντος.

14.) "Οτι τούτων οὔτως ἐχόντων καὶ ἐπειδὴ ἡ ζέσις ἀλλοιοῖ τὸ γάλα καὶ καταστρέφει τὰς ἴδιότητας τοῦ γαλακτοζύμωματος, πρέπει νὰ μὴ μεταχειρίζωμεθα εἰς τεχνητην γαλούχησιν τῶν νεογνῶν είμην γάλα πρόσφατον ζώων ὑγιῶν

Αἱ γάλων τὴν ἀνακοίνωσίν του ὁ Béchamp ποιεῖται σκέψεις ἀφορώσας εἰς τὴν φυσιολογίαν καὶ εἰς τὴν ὑγιεινήν. Ή κλινική παρατήρησις προέβη τῆς χημείας καὶ ἀνεγνώρισε πρὸ πολλοῦ, ἀπὸ τοῦ 1881, ὅτι τὸ ὄνειον γάλα δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν χημικὴν σύνθεσιν μὲν τὸ βρεισον. Σήμερον, μετὰ τὴν ἀνακοίνωσίν του B., ἐνηγεῖται πληρέστατα πόσον εἴχε δικαιον ὁ Tarnier, διακεκριμένος καθηγητής ἐν τῇ αἰτρικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων, παραγγέλλων ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν (1881) τὸ ὄνειον γάλα ἐν ἐλλείψει γυναικείου πρὸς γαλούχησιν τῶν νεογνῶν καὶ τῶν ἀγόντων τὴν πρώτην ἡλικίαν παιδίων, διότι τὸ ὄνειον γάλα ώς καὶ τὸ γυναικείον δὲν περιέχει τυρίνην.

Σύλληθδην, ἐκ τῆς ἀνακοίνωσεως ταύτης συνάγεται τοῦτο τὸ πρακτικὸν καὶ πολλοῦ λόγου ἀξιον πόρισμα, ὅτι ἐν ἡ περιπτώσει ἡ γαλούχησις τοῦ νεογνοῦ διὰ τοῦ μητρικοῦ μαστοῦ εἶνε ἀδύνατος, ἡ διατροφὴ αὐτοῦ διὰ τοῦ γάλακτος τῆς ὄνου εἶνε ἡ ἐκ πείρας καὶ ἐπιστημονικῶς λογικωτέρα. B.II.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τὸ δηλητήριον τοῦ ἀνθρωπίνου σιέλου. Γάλλος τις ἐπιστήμων, ὁ καθηγητής Γωτιέ, παρετήρησεν ὅτι ὁ ἀνθρώπινος σιέλος περιέχει δηλητήριον διοικον πρὸς τὸ δηλητήριον τοῦ φοβεροῦ ὄφεως νάγιας, τοῦ κοινῶς καλουμένου διοπτροφόρου. Καὶ εἰναι μὲν βεβαίας ἀλαχίστη τὴν ἡ ποσότητης τοῦ ἐν τῷ σιέλῳ δηλητηρίου, ἀλλ’ ὁ πασαδήποτε οὐχὶ ἀναξια λόγου. Ο Γωτιέ εὗρεν ἐν τοῖς 20 γραμμαρίων σιέλου ποσότητα δηλητηρίου ητις δι’ ὑποδορείου ἐνέσεως ἐγκυθεῖσα εἰς μικρὸν πτηνὸν ἐπήνεγκεν εἰς αὐτὸ κατ’ ἀρχὰς μὲν σπασμούς, εἰτα δὲ νάγια, καὶ μετὰ μίαν ὥραν τὸν θάνατον. Περιέργον δ’ εἶνε ὅτι τὸ τοιοῦτο δηλητήριον διατηρεῖ τὴν θαντηφόρον δύναμιν του καὶ μετὰ τὴν θέρμανσην αὐτοῦ μέχρις 100 βαθμῶν Ρεωμόρου.

Ο σύλλογος τῶν δεκατριών. Ἐσχάτως ἐπανηγύρισεν ἐν Λονδίνῳ τὴν ἐπετηρίδα τῆς συστάσεως του ὁ Σύλλογος τῶν δεκατριών, τοῦ ὄποιον σκοπὸς εἶνε ἡ ἐπιδεικτικὴ παράβασις πασῶν τῶν ἐπιτραπεζίων δεισιδαιμονιῶν. Τὰ μέλη τοῦ συλλόγου τούτου παρακάθηγται ἀπαξ τοῦ μηνὸς εἰς συμπόσιον, 13 εἰς ἔκαστην τράπεζαν, ἀνατρέπουσι τὰ ἀλατοδοχεῖα, διαταυροῦσι τὰ μαχαιρία, αφίνουσιν ἀθίκτα τὰ κελυφη τῶν αὐγῶν, καὶ ἐν γένει πράττουσιν ὅλα δσα αὐστηρῶς ἀποφεύγουσιν οἱ δεισιδαιμονες. "Αν καὶ παρηλθειν δὲν αἴσθησης ἀπὸ τοῦ πρώτου συμποσίου των (καὶ γνωστὸν ὅτι κατὰ τὴν πρόληψιν ἐκ δεκατριών συμποτῶν δὲ εἰς θ’ ἀποδάνη ἀφεύκτως ἐντὸς τοῦ ἕτους), ἔχουσιν ἀριστα πάντες εἰς τὴν ὑγείαν των. Τοῦτο δύως δὲν θὰ ἐμποδίσῃ βεβαίως νὰ τηρῶνται εὐλαβῶς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὸ τῶν δεισιδαιμονίων αἱ συνήθειαι, τὰς ὄποιας μικροὶ αἰῶνες δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐκριῶσταιν.

Ο βασιλεικὸς οἶκος τῆς Δανίας. Ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, ἐν ἡ πολιτικὴ κατάστασις τῶν διαφόρων κρατῶν τῆς γῆς δὲν μεταβλητῇ δι’ ἀπροσόπων συμβεθηκότων, οἱ υἱοὶ καὶ ἔγγονοι τοῦ βασιλέως τῆς Δανίας δὰ βασιλεύσασι χωρῶν, τῶν ὄποιαν ἡ ἔκτασις προσεγγί-

ζει εἰς τὸ ημισυ τῆς ὁλικῆς ἔκτασεως τῆς γῆς, καὶ αἵτινες κατοικοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τοίτου σχεδὸν τοῦ ὄλου πληθυσμοῦ τῶν ἀνθρώπων. Κατὰ τὰς τελευταίας ἀπογραφὰς τὸ ἐμβαδὸν τῆς ὄλης ἐπιφανείας τῆς γῆς ἀνερχεται εἰς 136 ἑκατομμύρια τετραγωνικῶν χιλιομέτρων οἱ δὲ κατοίκοι κατέχουσι τὴν 1430 ἑκατομμύρια. Καὶ ἡ μὲν Δανία, ἡς βασιλεύει τὸ Χριστιανός, ἔχει ἐμβαδὸν 142,000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ 2 ἑκατομμύρια κατοίκων· ἡ δὲ Ἑλλάς, βαπτιλευσμένη ὑπὸ τοῦ ιερού του Γεωγίου, ἔχει ἐμβαδὸν 66,000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ πληθυσμὸν ἀνω τῶν δύο ἑκατομμύριων. Ταῦτα βεβαίως εἶνε μικρὰ καὶ ἀνάξια λόγου ἀπέναντι τῶν ἀπεράντων χωρῶν καὶ τοῦ ἀναριθμοῦ πλήθους τῶν ὑπήκοων, ὃν θὰ βασιλεύσωσι ποτε δύο ἔγγονοι τοῦ βασιλέως τῆς Δανίας, διὰ τοῦ πρίγγιπος τῆς Οὐαλλίας καὶ ὁ Τσάρεβιτς. Καὶ ἐκεῖνος μὲν θὰ βασιλεύσῃ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ητις μετά τῶν αποικιῶν καὶ τῶν κτίσεων αὐτῆς ἔγει ἐμβαδὸν 35 ἑκατομμύριων· τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ 312 ἑκατομμύρια κατοίκων δὲ δὲ Τσάρεβιτς τῆς Ρωσίας, ἔχούσης ἐμβαδὸν 23 ἑκατομ. τετραγ. χιλιομ. καὶ 110 ἑκατομμύρια κατοίκων.

Ἐμπόριον θηρέων. Ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ ἐμπορίῳ καὶ αὐτὰ τὰ ἄγρια θηρία τοῦ ἐμπορίου τῶν θηρίων είναι τὸ Ἀμβούριον, ἡ δὲ διατίμησίς των είναι ἡ ἔτης: Λέοντες καὶ τίγρεις τιμῶνται κατὰ μέσον ὅρον 1900 φράγκων ἔκστον· λεοπαρδάλεις τιμῶνται 450 φράγκα, στικτοὶ δὲ πάνθηρες 600 φρ. Τῶν υαύρων ὅμως πανθήρων ἡ τιμὴ ἀνέρχεται ἀπὸ 3500 μέχρι 3750 φράγκων, τῶν δὲ στικτῶν τίγρεων μέχρις 6000 φρ. Οἱ ῥινόκεροι τιμῶνται ἀπὸ 8750 μέχρις 23000 φράγκων. Οἱ ἐλέφαντες τῆς Ἀφρικῆς τιμῶνται κατὰ μέσον ὅρον 1250 φρ. τῆς δὲ Ίνδικῆς μέχρις 6000. Ή τιμὴ τῶν πιθήκων ποικίλλει ἀπὸ 20 φράγκων, ὅσον πωλοῦνται οἱ μικροὶ πιθηκοὶ μέχρι 2500 ὅσον οἱ κιμπανζῆδες καὶ οἱ ούραγκοκοτάγκοι

Γνῶμαι περὶ τοῦ καμπανέτου. Ο πρόεδρος συλ-